B.A./B.Sc.(General)-5th Semester

Journalism and Mass Communication

Paper: Media Management, Ethics and Laws

(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours Max. Marks: 70 NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit. I. Attempt any seven of the following in 50-75 words each: -(a) Partnership Cross media ownership (b) Contempt of legislature (c) Law of obscenity (d) (e) Ownership chain (f) Ethical reporting Question of privacy (g) Article 19(1)(a) & 19 (2) (h) Joint Stock Company (i) Copyright act (7×2) (j) UNIT - I II. Enlist the pros and cons of trust ownership. (14)III. Is the sole proprietorship is the key to success in newspaper industry? (14)UNIT - II IV. Explain the organizational structure of a TV station. (14)V. Explain how Henry Fayoland's principal of management applies on media organizations? (14)UNIT - III What do you mean by Freedom of Speech and expression? Write detail note in VI. context to media. VII. What are the guidelines for Ethical Journalism in Media by the Press Council of India? (14)UNIT - IV What do you mean the usefulness of Right to Information Act? Explain in detail. VIII. (14)IX. Write a note on Law of Defamation. (14)

नोटः प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है तथा भाग (1-4) में से एक-एक प्रश्न का चयन करते हुए, सभी में से कुल पाँच प्रश्न करो।

**_*_

- 1. निम्नलिखित में से किन्हीं ७ प्रश्नों का उत्तर 50-75 शब्दों में दें:-
 - (क) साझेदारी।
 - (ख) क्रास मीडिया स्वामित्व।
 - (ग) विधायिका की अवमानना।
 - (घ) अश्लीलता का नियम।
 - (इ.) स्वामित्व श्रृंखला।
 - (च) नैतिक रिपोटिंग।
 - (छ) गोपनीयता का प्रश्न।
 - (ज) अनुच्छेद १९(१) (ए) और १९(२)।
 - (झ) संयुक्त स्टाक कम्पनी।
 - (ञ) प्रकाशन अधिकार अधिनियम।

भाग-1

- 2. विश्वास स्वामित्व के पक्ष और विपक्ष की सूची बनाइए।
- 3. क्या सभाचार उद्योग में एकल स्वामित्व, सफलता की कुंजी है?

भाग-2

- 4. एक टी.वी. स्टेशन के संगठनात्मक रचना का वर्णन कीजिए।
- हेनरी फेयोल का प्रबन्धन सिद्धान्त, मीडिया संगठनों में कैसे लागू होता है? व्याख्या कीजिए।

भाग-3

- भाषण और अभिव्यक्ति की स्वतन्त्रता से आप क्या समझते हैं? मीडिया के सन्दर्भ में विस्तृत टिप्पणी लिखिए।
- भारतीय प्रैस परिषद् द्वारा मीडिया में नैतिक पत्रकारिता के लिए क्या दिशा निर्देश दिए गए हैं?

भाग-4

- सूचना अधिकार अधिनियम की उपयोगिता से आप क्या समझते हैं? सविस्तार वर्णन कीजिए।
- 9. मानहानि के नियम पर टिप्पणी लिखए।

**_*_

- ਨੌਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ । ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1–4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ–ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
- . ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ 7ੂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 50–75 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:–
 - (ੳ) ਸਾਝੇਦਾਰੀ।
 - (ਅ) ਕ੍ਰਾਸ ਮੀਡੀਆ ਮਾਲਕਿਆਨਾ ਹੱਕ।
 - (ੲ) ਵਿਧਾਨਕ ਅਵਮਾਨਨਾ।
 - (ਸ) ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ।
 - (ਹ) ਮਾਲਕਿਆਨਾ ਹੱਕ ਦੀ ਚੈਨ।
 - (ਕ) ਨੈਤਿਕ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ।
 - (ਖ) ਗੁਪਤਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ।
 - (ਗ) ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(ਏ) ਅਤੇ 19(2)।
 - (ਘ) ਸੰਯੁਕਤ ਸੱਟਾਕ ਕੰਪਨੀ।
 - (ਙ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧਿਨਿਯਮ।

ਭਾਗ-1

- 2. ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਾਲਕਿਆਨੇ ਹੱਕ ਦੇ ਪੱਖ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉ।
- ਕੀ ਸਮਾਚਾਰ ਉਦਯੋਗ ਵਿਚ ਇੱਕਲਾ ਮਾਲਕਿਆਨਾ ਹੱਕ, ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੰਜੀ ਹੈ?

ਭਾਗ-2

- ਇਕ ਟੀ.ਵੀ. ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਰਚਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- 5. ਹੇਨਰੀ ਫੇਯੋਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਿਧਾਂਤ, ਮੀਡੀਆਂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-3

- ਭਾਸ਼ਣ ਅਤੇ ਅਭਿਵਿਅਤਕੀ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਤੁਸੀ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੈ? ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਟਿਪੱਣੀ ਲਿਖੇ।
- ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਪਰਿਸ਼ਦ ਵਲੋਂ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕ ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ ਲਈ ਕੀ ਦਿਸ਼ਾਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ?

ਭਾਗ-4

- ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤ੍ਰਾ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੈ? ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- ਮਾਨਹਾਨੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਟਿਪੱਣੀ ਲਿਖੋ।

* * *